ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφει ο **Σεΐτ Αλντογάν**

Η κρίση του καπιταλισμού στην Τουρκία και ο Σουλτάνος Ερντογάν

Σε πάρα πολλές αναλύσεις είχε τονιστεί ότι ο Ερντογάν, λαμβάνοντας την απόφαση για πρόωρες εκλογές, είχε συνυπολογίσει ότι η Τουρκία πηγαίνει προς μία σοβαρή οικονομική κρίση. Προσπάθησε λοιπόν να εξασφαλίσει την κατοχή της εξουσίας του πριν ξεσπάσει η κρίση αυτή. Πράγματι δεν πέρασε πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα, η κρίση εκδηλώθηκε με μεγάλες αρνητικές συνέπειες για τους εργάτες, συνολικά τους εργαζόμενους και τις πλατιές λαϊκές μάζες.

Τόσο ο Ερντογάν, όσο και οι κλίκες που τον υποστηρίζουν, έχουν ξεσηκώσει θύελλα ότι η Τουρκία αντιμετωπίζει έναν οικονομικό πόλεμο εξαιτίας εξωτερικών παραγόντων. Ο επικεφαλής του οικονομικού πολέμου είναι η Αμερική και όλες οι υπόλοιπες δυνάμεις που δεν θέλουν την ανάπτυξη της Τουρκίας με επικεφαλής τον Ερντογάν. Η βρώμικη αυτή προπαγάνδα γίνεται σε καθημερινή βάση και με ποικίλους τρόπους.

Η Αμερική έβαλε από **20-50 % επιπλέον φόρους σε χάλυβα και αλουμίνιο** που εισάγουν απ’ την Τουρκία. Το μέτρο αυτό προκάλεσε οικονομικούς μετασεισμούς σε διάφορα επίπεδα και οι διεθνείς μονοπωλιακοί οργανισμοί ξεκίνησαν να εκφράζουν πιο έντονα την αμφιβολία τους για την οικονομική πορεία της Τουρκίας και τις δυσκολίες για την πληρωμή πολλών δισ. Βέβαια η πρώτη συνέπεια ήταν η **υποτίμηση της λίρας** απέναντι στο δολάριο και το ευρώ.

Η υποτίμηση της τουρκικής λίρας προκάλεσε αμέσως μεγάλη ζημιά στην τουρκική οικονομία γιατί η χρήση του δολαρίου είναι ευρεία στην τουρκική οικονομία. Ακόμα και οι μεσαίες επιχειρήσεις, τις ανταλλαγές τους τις κάνουν με δολάριο. Οι επενδύσεις όλων των ξένων κεφαλαίων είναι με δολάριο. Ενώ το καθεστώς εδώ και πολλά χρόνια έχει εγγυηθεί ότι οποιαδήποτε **ζημιά** σημειωθεί, **θα πληρωθεί απ’ το δημόσιο.**

Οι συνέπειες από την υποτίμηση της τουρκικής λίρας είναι σοβαρές στον κύριο όγκο της τουρκικής οικονομίας, όπως επίσης και στο τραπεζικό σύστημα. Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων έπαιρνε δάνειο με βάση την τιμή του δολαρίου και οι ανταλλαγές τους γινόταν με αυτό. Οι επιχειρήσεις αυτές σήμερα βρίσκονται στα πρόθυρα διάλυσης. Να υπενθυμίσουμε ότι μόνο δύο τούρκικες πολυεθνικές εταιρίες, οι Ουλκέρ και Ντογούς, χρειάζονται για τη ρύθμιση των χρεών τους **20 δισ. δολάρια** και πάρα πολλές άλλες εταιρίες βρίσκονται στη σειρά.

Κάθε υποτίμηση της λίρας δέκα κουρούς (σεντς) κοστίζει στην οικονομία **22 δισεκατομμύρια λίρες**. Η υποτίμηση αυτή έχει κοστίσει ήδη πάνω από **400 δισ.** Αυτό οδήγησε και οδηγεί κατευθείαν στη διάλυση της παραγωγής σε πάρα πολλούς κλάδους.

Να επισημάνουμε ότι η Τουρκία χρειάζεται άμεσα **466 δισ. δολάρια** για πληρωμή χρεών και άλλα **235 δισ.** μέχρι την Άνοιξη του 2019.

Η κυβέρνηση του Ερντογάν την τελευταία δεκαετία με περηφάνια προπαγάνδιζε ότι η τουρκική οικονομία βρίσκεται συνεχώς σε **άνοδο και ανάπτυξη**. Και ως δείγμα έδειχνε τις **κατασκευαστικές εταιρίες, τις εθνικές οδικές αρτηρίες, τις γέφυρες** κ.α. Να υπενθυμίσουμε ξανά ότι όλα αυτά τα έργα γινόταν με δημόσιο διαγωνισμό με βάση το δολάριο. Τα τεράστια έργα αυτά έργα έχουν γίνει από ξένες και ντόπιες κατασκευαστικές εταιρίες με δικαίωμα πολλών χρόνων διαχείρισης με βάση το δολάριο.

Το 2017 το σύνολο των εισαγωγών ήταν **234 δισ.** ενώ οι εξαγωγές **158 δισ.** Σχεδόν το **80%** των εισαγωγών και εξαγωγών έχουν γίνει με την **Αμερική και την Ε.Ε.** Το ποσοστό των εισαγωγών και εξαγωγών με **Κίνα και Ρωσία** είναι μόλις **23%.** Το 70% των επενδυτικών εταιριών ανήκουν πάλι στην Αμερική και την Ε.Ε. Με βάση αυτά τα στοιχεία, η υποτίμηση της τουρκικής λίρας δεν είναι μία απλή **προσωρινή αστάθεια** αλλά δείχνει το **βάθος της καπιταλιστικής κρίσης.**

Αξίζει να τονιστεί ότι η “ισχυρή τουρκική οικονομία” είναι εξαρτημένη στις μονοπωλιακές επενδυτικές εταιρίες και η τουρκική οικονομία έχει πολύ μεγάλη ανάγκη από τις εξαγωγές σε κάθε επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο συγκαταλέγονται γεωργικά προϊόντα, πρώτες βασικές ύλες, τρόφιμα, από πλαστικά μέχρι χαρτί. Δεν αναφέρουμε στρατιωτικά και βιομηχανικά ήδη και υλικά. Αυτή η εξάρτηση υπερβαίνει πολύ το ύψος των χρεών της τουρκικής οικονομίας.

Ο Ερντογάν και οι κεφαλαιούχοι προσπαθούν να δείξουν ότι αυτό δεν είναι μία **κρίση του καπιταλισμού** αλλά είναι μία οικονομική επίθεση απ’ τους ανταγωνιστές της Τουρκίας.

Πριν μερικές μέρες ο Ερντογάν από την γενέτειρά του δήλωσε ότι *«εάν αυτοί έχουν δολάριο εμείς έχουμε τον Αλλάχ»* και κάλεσε τις μάζες να ανασυγκροτηθούν γύρω απ' το καθεστώς λέγοντας ότι όλοι είμαστε στο ίδιο καράβι. Αυτό σημαίνει ότι ο Ερντογάν απ' τη μία μεριά προσπαθεί να κρύψει την καπιταλιστική κρίση και απ' την άλλη να εμποδίσει την αποκάλυψη της κρίσης που βεβαίως θα φορτωθεί στην πλάτη των μαζών.

Αυτές τις μέρες τα τουρκικά ΜΜΕ που ανήκουν στον Ερντογάν καλούν τον κόσμο να αλλάξει το ξένο συνάλλαγμα με λίρες. Όλη αυτή η προπαγάνδα είναι για να αποπροσανατολίσουν τις μάζες, τους εργάτες και εργαζόμενους. Ακόμα και ο πιο φανατικός ή ο πιο χαζός οικονομολόγος δεν θα πίστευε ότι μπορούν να ξεμπερδέψουν με την κρίση αλλάζοντας την μικρή οικονομία των λίγων ανθρώπων με λίρα.

Όλη αυτή η προπαγάνδα αναμφισβήτητα έχει σχέση με τα μέτρα που έρχονται εις βάρος του κόσμου της εργασίας. Ήδη οι φτωχές μάζες έχουν χάσει απ' το εισόδημά τους το **16%**. Τα γεωργικά προϊόντα απ' το αλεύρι μέχρι το ρύζι, απ' τις φακές μέχρι τα όσπρια εισάγονται από το εξωτερικό και η υποτίμηση της λίρας οδηγεί κατευθείαν σε περισσότερη φτώχεια και πείνα.

Η Τουρκία αποτελεί μία χώρα που χαρακτηρίζεται από τους **μεγάλους φόρους** σε κάθε επίπεδο. Η φορολογία αναμένεται να εκτοξευτεί και το κλείσιμο των εταιριών θα οδηγήσει σε **μαζικές απολύσεις,** που ήδη έχουν ξεκινήσει.

Η Τουρκία βρίσκεται ακόμα στην **αρχή της καπιταλιστικής κρίσης.** Μία από τις πρώτες συνέπειες είναι ο **πληθωρισμός.** Σύμφωνα με όλες τις οικονομικές αναλύσεις ο πληθωρισμός θα φτάσει στα ύψη και η αγοραστική δύναμη των φτωχών τάξεων και στρωμάτων θα πέσει πάρα πολύ.

Είναι γνωστό ότι η Τουρκία είναι μία χώρα **μαύρου χρήματος** και **μαύρης εργασίας.** Το μαύρο χρήμα ήδη γιορτάζει και η μαύρη εργασία ήδη μεγαλώνει ακόμα πιο πολύ.

Ο ελληνικός λαός γνωρίζει πολύ καλά με τα μνημόνια ότι αυτοί που πληρώνουν είναι οι φτωχές μάζες και τα λαϊκά στρώματα. Δεν καταγράφηκε καμία επιβάρυνση στους πραγματικούς υπεύθυνους για την καπιταλιστική κρίση. Και στην Τουρκία και σε οποιοδήποτε μέρος αυτό θα συμβεί.

Φυσικά αυτά τα οικονομικά μέτρα περί εξόδου της κρίσης θα συνοδευτούν από **αυταρχικά και φασιστικά μέτρα.** Ήδη ο σουλτάνος με προεδρικό διάταγμά του **έχει απαγορεύσει**

κάθε αντιπολιτευτική δραστηριότητα γύρω απ' την **οικονομία** να εκφραστεί είτε γραπτώς είτε στους δρόμους. Εκατοντάδες άτομα διώκονται ήδη εξαιτίας της αντιπολιτευτικής στάσης τους.

Ο Ερντογάν θα συνεχίσει να προπαγανδίζει ότι η Τουρκία δέχεται οικονομικό πόλεμο και θα συνεχίσει να αποκρύπτει ότι τα τελευταία 15 χρόνια συσσωρεύτηκε στην Τουρκία ένα τεράστιο κεφάλαιο με μεσαιωνικές εκμεταλλεύσεις, με τα λεφτά των εργατών και εργαζομένων. Ότι έκαναν γιορτή οι μονοπωλιακές ντόπιες και ξένες εταιρίες!

Τώρα διατυμπανίζει ότι *«εάν αυτοί έχουν δολάριο εμείς έχουμε Αλλάχ»....*

Πρέπει να τονίσουμε ότι η επιθετική στάση του Ερντογάν οφείλεται στο ότι βλέπει το τέλος της κυριαρχίας του. Γιατί η **οικονομική κρίση, η φτώχεια, η πείνα και η ανεργία** είναι μία **ταξική πραγματικότητα**. Οι μάζες με την εμπειρία που αποκτούν μπορούν να γίνουν επικίνδυνες για το κεφάλαιο. Να μην ξεχάσουμε ότι στην Τουρκία υπάρχει μία σημαντική μερίδα εργατών και λαϊκών μαζών που αγωνίζονται ενάντια στην καπιταλιστική οικονομία και το σουλτανικό καθεστώς.

Σεΐτ Αλντογάν – δημοσιογράφος